

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Základní škola Týn nad Vltavou, Malá Strana

Vypracovala: Mgr. Jana Říhová, výchovná poradkyně

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z právních předpisů:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a dalším vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů

Školní neúspěšnost je závažný problém často negativně ovlivňující život dítěte, potažmo i rodiny.

Školní neúspěšnost zpravidla chápeme jako stav, kdy žák **dlouhodobě nebo opakovaně nedosahuje očekávané úrovně vzdělávacích výsledků** přiměřené jeho schopnostem, možnostem a věku, **a současně se projevuje negativními důsledky v jeho učení, motivaci, chování nebo sebehodnocení.**

Školní neúspěšnost se může projevovat:

- nízkými studijními výsledky, opakovaným neprospěchem, nutností opravné zkoušky nebo opakování ročníku,
- častou absencí, odmítáním školní docházky, pasivitou,
- negativním postojem ke škole a učení,
- projevy úzkosti, stresu či poruchami chování ve školním prostředí,
- přetížením či nedostatečnou podporou v oblasti individuálních vzdělávacích potřeb

S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat výchovná poradkyně, metodik prevence a kterýkoli pedagogický pracovník.

Nutno sledovat v každém čtvrtletí:

- Výrazné zhoršení prospěchu – o 2 a více stupňů, ve více předmětech
- Neprospěch (hodnocení 4-5, 5)

Řešení:

- Vyučující předmětu – prokazatelně informuje zákonné zástupce, třídního učitele, navrhuje opatření – včas, aby byla možná náprava
- Třídní učitel – zajišťuje spolupráci vyučujících a zákonných zástupců, pořizuje zápis ze schůzky, pohovoří se žákem
- Výchovný poradce – účastní se dle zájmu a závažnosti rozšířeného jednání se zákonnými zástupci, třídními učiteli, popř. žáky, vyhodnotí situaci vzhledem k možnému vypracování Plánu pedagogické podpory
- Vedení školy – eviduje žáky ohrožené neprospěchem, navrhuje opatření

Faktory vedoucí k neúspěšnosti a postup vedoucí k řešení

Problémy ve vyučovací hodině – neporozumění výkladu, nedostatečná čtenářská gramotnost – vede k neporozumění zadání, pomalé pracovní tempo, nesoustředěnost, rozptyluje spolužáky

- U žáků se SPU vycházet z doporučení PPP, SPC
- U žáků mimořádně nadaných – rozšiřující úlohy, zapojení do předmětových soutěží, projekty
- Nabídnout doučování, individuální konzultaci
- Pokud ve třídě pracuje asistent, využít jeho pomoci k individuálnímu přístupu
- Probrat situaci se zákonnými zástupci
- Vypracování Plánu pedagogické podpory, podle jeho vyhodnocení po 3 měsících navrhnout diagnostiku v PPP

Odpovědnost: vyučující, TU, VP

Domácí příprava – neví, co je požadováno, nahodilá příprava, neumění se učit, nechut' věnovat se školním věcem doma

- Zavést úkolníček, ve vyšších ročnících sledování informací v systému Škola OnLine
- Komunikace s rodiči – pravidelná kontrola úkolníčku
- Umožnit psaní úkolu ve škole ve volných hodinách, při doučování – lze vysvětlit zadání
- Seznámit s metodami učení

Odpovědnost: vyučující

Zdravotní problémy – častá nemocnost, dlouhodobé onemocnění

- Dlouhodobá nemocnost – spolupráce s rodinou – doplňování učiva, plán doplnění učiva a následného přezkoušení
- Sledovat krátkodobou absenci, zvláště jednodenní, zda se neopakuje ve stejný den, v době testů – kontaktovat zákonné zástupce

Odpovědnost: TU, VP, vedení školy

Změna bydliště, školy, kolektivu

- Poskytnout čas na adaptaci
- Při změně ŠVP – domluvit se zákonnými zástupci termíny doplnění látky – toto není povinností učitele, neboť zákonný zástupce je odpovědný za změnu, jen poskytnout informace a nabídnout součinnost. Je vhodné vypracovat Plán pedagogické podpory.

Odpovědnost: TU, vyučující

Nástup do školy, přestup na 2. stupeň

- Poskytnout čas na adaptaci, adaptační aktivity v 6. ročníku – adaptační odpoledne uspořádané spolužáky ze 7. ročníku, adaptační den
- Motivovat ke školní práci pomocí zažití úspěchu
- Komunikace školka – škola, vyučující 1. a 2. stupně, zákonný zástupce – učitel, třídní učitel - žák

- Návštěva školy budoucími prvňáky, uspořádání Klubíčka (setkání vyučující – rodiče-budoucí žáci se zábavným programem)
- Seznámit žáky se způsoby, jak se učit (třídnické hodiny, výchova ke zdraví)
- Při selhávání změnit metody výuky, při přetrvávání problémů nutno diagnostikovat příčinu, popř. stanovit Plán pedagogické podpory, vyšetření v PPP, SPC

Odpovědnost: VP, MP, TU, vedení školy

Problémy v rodině – rozchod, střídavá péče, úmrtí, nový partner

- Schůzka se zákonnými zástupci
- Doporučit popř. odbornou pomoc – psycholog

Odpovědnost: TU, VP

Problematická sociální situace

- Sledovat, zda se žákovi ostatní nevysmívají
- Schůzka s rodiči – dle situace možnost doporučení spolupráce s OSPODem, charitativními či nízkoprahovými organizacemi (obědy, materiální pomoc, doučování)

Odpovědnost: TU, VP, MP, vedení školy

Metody práce:

- Hodnotit postup, zlepšení
- Chválit za každý úspěch – poznamenat
- Pracovat s chybou – lze i udělat, poučím se z ní, mohu ji opravit
- Respektovat pracovní tempo – krátit úkoly, prodloužit čas na vypracování
- Zapojit do skupinové práce – vhodně promýšlet sestavení skupin
- Využívat přehledy, tabulky, slovníky
- Důsledně kontrolovat zadané úkoly – žák musí být zodpovědný za svoji práci
- Pravidelné konzultace situace se zákonnými zástupci, nastavit pravidla spolupráce
- Zavedení zápisníku pozitiv a negativ u konkrétního žáka, kde bude konkretizován problém v hodině ve stanovených časových intervalech dle potřeb žáka a pedagoga.
- Seznámit žáka s různými metodami učení se, aby si mohl vybrat tu, která mu vyhovuje
- Při zkoušení preferovat formu zkoušení, kterou upřednostňuje žák (ústní x písemná)
- Nabídnout možnost doučování (fungovat může i od spolužáků)
- Oznámení termínu a tématu písemné práce, zkoušení
- Podpora pozitivního klimatu ve třídě
- Třídnické hodiny zaměřené na vztahy, spolupráci, empatii

Vyhodnocování:

- Pravidelné pedagogické porady - čtvrtletní
- Evidence podpůrných opatření
- Vyhodnocení v červnu 2026 ŠPP

Týn nad Vltavou 1. 9. 2025